

Nádasdy Ádám

HORDTAM AZ IRHÁMAT

Beszélgetés, írások, naplók 1994–2022

ARCOMAT A KORMOS SZÉLBE

Gyerekkoromban a nyarakat Agárdon töltöttem, a nagymamáék nyaralójában. A nagymama vezette a háztartást, etette a csirkéket, én hancúroztam vígan. Tízéves lehettem, amikor táviratot kaptunk, hogy menjek föl egy napra Pestre, egy külföldi nyaralás előkészítése miatt. Fényképet kellett csináltatni, vizumot kellett beszerezni. Akkor még osztrák vizum is kellett!

Ketten voltunk éppen a nagymamáival, ő nem hagyhatta ott a házat, így hát egyedül kellett Pestre utaznom. A nagymama megmosdatott, fölöltöztetett (néha hetekig nem volt rajtam cipő), százszor elmondta, hogy nagyon vigyázzak, a vonaton bent üljek le, a kocsni végébe ne menjek ki. Akkoriban a kocsik végén nyitott előtér (kocsiperon) volt, amit egy felhúzható rácskorlát tett úgyahogy biztonságossá. Az utat Kelenföld és Agárd között már számtalanszor megtettem valamelyik nagyszülővel, csak a nagymama érezte úgy, hogy vészhelyzet van. Azt persze nem tudta, hogy a nagyapapa ki szokott engedni a kocsiperonra, sőt

néha maga is kijött mellém, szivarozott, és együtt élveztük a szelet, köpködtük a gőzmozdonyból kavargó kormot.

Ujjongott a szívem: itt a nagy alkalom, azt csinállok a vonaton, amit akarok! Amíg az állomáson vártunk, a nagymama beszédbe elegyedett egy ismeretlen hölgygel, magas, száraz úrinő volt, az egyik kisujja hiányzott, ezt már eleve nem szerettem. Addig beszélgettek, amíg a nagymama – legnagyobb megdöbbenésemre – rábizott a hölgyre, hogy vigyázzon rám a vonaton, ugyebár maga is Kelenföldig megy, drágám? Én próbáltam tiltakozni, hogy hiszen én már ezerszer... de erre a nő, akit Irma néninek hívtak, leintett, hogy azt nem te döntöd el, kisfiam. Felháborító. Mit hadonászik nekem az ujjatlan kezével?!

Az utazás kínszenvedésnek ígérkezett. Irma néni mellett kellett ülnöm (eleve: ülni, micsoda hülyeség, az lányoknak való!), ő próbált velem beszélgetni, de olyan barátságtalanul válaszoltam, hogy egy idő múlva föladta, és a körülöttünk ülőknek azt mondta: „Kicsit kekk a gyerek.” Naná hogy az voltam.

Ekkor történt a csoda. Jött a kalauz, és kiderült, hogy Irma néni jegye nem érvényes. Éles vita alakult ki közte és a kalauz között. Megéreztem, hogy eljött az én pillanatom: Irma néni erkölcsi tőkéje a nullára apadt, nincs többé abban a helyzetben, hogy basáskodjon fölöttem. Se kisujja, se jegye. Kibújtam a kalauz háta mögött – Irma már nem

tudott velem törődni –, és átmentem a következő kocsiba. Megálltam a nyitott kocsiperonon, és a vaskorlátnak dőlve arcomat a kormos szélbe tartottam. Irma nénit nem láttam többet.

(2017)

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2023-ban
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Turi Tímea
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Kalocsai Judit
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót és a könyvet tervezte Pintér József
Kiadványszám 9222
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 4282 3